

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V PARDUBICÍCH**

Městský úřad Ústí nad Orlicí
Odbor školství, kultury, sportu, cestovního
ruchu a propagace
Ing. Dana Kličková

Váš dopis čj. / sp. zn.: MUUO/109935/2022/ŠKCP/klick
Doručeno dne: 20. 12. 2022
Naše čj.: NPU-361/106118/2022/Hru
Vyřizuje: Mgr. Hrubecká
Spisový znak: 820.1.

Sychrova 16
562 01 ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Místo, datum: Pardubice, 05. 01. 2023

Brandýs nad Orlicí (okres Ústí nad Orlicí), ul. Komenského, čp. 1, parc. č. 1/1, v k.ú Brandýs nad Orlicí, zámek, rejstř. č. ÚSKP 17601/6-4393, stavební úpravy objektu – obnova fasády objektu zámku

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Legislativa:

Ve smyslu § 42 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je objekt kulturní památkou. Rejstříkové číslo Ústředního seznamu kulturních památek České republiky je 17601/6-4393. Objekt se nachází v městské památkové zóně Brandýs nad Orlicí, prohlášené dne 22. 9. 1995 Vyhláškou Ministerstva kultury č. 250/1995 Sb. o prohlášení území historických jader vybraných měst a jejich částí za památkové zóny. Rejstříkové číslo území v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky je 2362.

Předmět žádosti:

„Obnova fasády u čp. 1, zámek, MPZ Brandýs nad Orlicí“

Přílohy žádosti:

- Žádost s popisem prací

- Projektová dokumentace (Souhrnná technická zpráva, Ing. Jiří Svoboda, 01/2020;
Restaurátorský průzkum, MgA. Petr Rejman, MgA. Petra Zítová, Proseč 2021)

Popis zamýšlených prací:

Oprava fasády hlavního objektu zámku – dle přiloženého restaurátorského průzkumu (viz příloha žádosti) a navrhovaném postupu prací - odstranění původního nevhodného akrylátového fasádního nátěru a nesoudržné omítky - obnova štukových prvků a poškozené omítky - oprava soklů, použití sanačních systémů - nový prodyšný fasádní nátěr - barevnost – 2 odstíny - pro základní pasivní plochu světlý odstín (bílá okrová), pro aktivní plochy a tektonické prvky tmavší odstín (světlá okrová), vše světlé odstíny, dostatečný kontrast pro okna v bílém lomeném odstínu - nové klempířské prvky fasády a odvodnění střech

Charakteristika objektu / území / dotčené části:

Na jihovýchodním okraji městečka, pod hradem, nedaleko náměstí, stojí souběžně s hlavní silnicí patrová budova zámku. Na nevelkém pozemku vymezeném na východě říčním meandrem a z jihu železniční tratí je zámek obklopen nevýraznou, dendrologicky hodnotnou parkovou úpravou.

Zámek je zděný patrový objekt obdélného půdorysu s mansardovou střechou, krytou měděnou falcovanou krytinou s věžičkou. Zámek byl postaven jako pozdně barokní stavba mezi lety 1781 – 1783 stavitelem Josefem Tůmou pro šlechtický rod Trautmannsdorfů. Zámek byl mezi lety 1818 – 1820 přestavěn do klasicistního slohu a v roce 1914 podle návrhu Aloise Dlabače do neobarokního slohu pro bankéřskou rodinu Fischerů. Dodnes se v objektu dochovaly valené klenby s pětibokými výsečemi v přízemí.

Popis:

Zámek je jednopatrová budova, postavená na obdélném půdorysu. Objekt je pětiosý po dvou okenních otvorech a je třítraktový. Středová osa objektu mírně vystupuje z průčelí a snaží se imitovat středový rizalit, který je typický pro vrcholné baroko. V přízemí je středová osa tvořena bosovaným vstupním portálem se zvýrazněným závěrečným klenákem, ve kterém byl kdysi umístěn hlavní vstup do objektu. Nyní se zde nachází velké okno. V patře středové osy se nachází velký obdélný okenní otvor. V přízemí i v patře jsou okenní otvory lemovány šambránami. Ty jsou v horních rozích doplněny ušima bez kapek. Šambrány okenních otvorů jsou v přízemí doplněny

zvýrazněnými závěrečnými klenáky. Šambrána je ve spodní části ukončena podokenní římsou. Okna jsou šestidílně členěná. Budova zámku je kryta mansardovou střechou s námětky. Ze střešní roviny vystupují v osově souměrnosti tři vikýře. Nad středovou osu se nachází věžička čtvercového půdorysu s otvorem pro hodiny, která je zakončena bání. Objekt je kryt měděnou falcovanou krytinou, která je složena z velkých obdélných šablon. Fasáda domu je pod úrovní střechy zakončena korunní římsou a patro od přízemí je odděleno kordonovou římsou. Fasáda objektu je složena ze dvou barev, bílé pro neaktivní plochu a světle okrové určené pro plastické části a středovou osu zámku.

Současný stav poznání chráněných kulturně historických hodnot dotčeného objektu / území:

Areál zámku představuje historicky cenný a architektonicky jedinečný celek v rámci chráněného území MPZ Brandýs nad Orlicí, jedná se o část A, tedy určující její charakter. K památkovým hodnotám celého zámeckého areálu patří zejména hmotové uspořádání, vzhled, dochované interiéry a výzdoba, dispozice a materiálová struktura. Nesporně důležitým a hodnotným prvkem je umístění zámku v urbanistické struktuře města.

Dosavadní stav projednání:

Záměr nynějších stavebních úprav konzultován s pracovníky NPÚ v létě 2022.

Dosavadní průběh obnovy:

Předchozí stavební úpravy probíhaly dle platných závazných stanovisek z let 2020-2021 (vydal Městský úřad Ústí nad Orlicí).

V současném roce proběhly dle platného závazného stanoviska sanace havarijních situací, odvlhčení a vybourání novodobých příčlív. V řešení je nadále porušené oplechování hodinové věže.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že **posuzované práce a záměr restaurátorských prací budou v souladu s veřejným zájmem ochrany výše uvedených kulturněhistorických hodnot za této podmínky:**

- 1) Vlastník bude v průběhu realizačních prací na obnově fasády svolávat pravidelné KD za účasti orgánu SPP a pracovníka NPU, garanta okresu UnO, na kterých bude předkládat ke schválení ty detaily, materiálová řešení a technologické postupy prací, které předložená PD zatím podrobněji neřeší (např. návrh konkrétního barevného odstínu z konkrétního vzorníku barev apod.).

Zdůvodnění:

Ad 1). Vzhledem ke stupni PD, která nepostihuje veškeré detaily prováděné obnovy, klademe výše uvedenou podmínku č. 1, která prováděním odborného dohledu pracovníkem NPU na pravidelně konaných KD zaručí uchování materiálové a vzhledové autenticity řešených konstrukcí a jejich detailů.

Při dodržení podmínek navrhované stavební a zamýšlené restaurátorské práce zlepší stavebně technický stav objektu zámku a nepoškodí památkové hodnoty MPZ Brandýs nad Orlicí.

Upozornění:

Posuzované práce budou prováděny v „území s archeologickými nálezy“, stavebník je tedy dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu AV ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska neprodleně po jeho vydání, za účelem seznámení se s jeho výrokem pro další zabezpečení odborného dohledu nad prováděním komplexní péče o kulturní památky, jak to odborné organizaci státní památkové péče (NPÚ) ukládá ustanovení § 32 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

„otisk úředního razítka“

Ing. Bc. Aleš Papáček

Vedoucí odboru péče o památkový fond

Přílohy (počet svazků): 0